

INTERVJU **ANDREJ PLENKOVIĆ** HRVATSKI PREM

Neprihvatljivo je da Hrvatima drugi biraju političke predstavnike

Izmjena Izbornog zakona nužnost je i minimum političkih prava koji Hrvati BiH traže. U suprotnom se gubi smisao statusa konstitutivnosti Hrvata u BiH

BORIS ŠČITAR / PIRELLA

IJER - 'EUROPSKI LIDER I LOBIST ZA BIH'

Razgovarao: ZORAN KREŠIĆ

N

a manifestaciji "Večernjakov pečat" jedan od laureata bio je hrvatski premijer Andrej Plenković s objašnjenjem kako je priznanje dodijeljeno jednome od lidera u Europi i lobista za BiH. Plenković je pokazao liderstvo i u RH koja se suočava s ekonomskim, ali i političkim izazovima.

Poštovani premijeru, upravo ste dobili priznanje za lidera u Europi i lobista za BiH. Je li vas iznenadila takva ocjena Večernjakova ocjenjivačkog suda i kako doživljavate manifestaciju "Večernjakov pečat"?

- Zahvalan sam na priznanju koje sam sinoć primio. Večernjakov pečat profilirao se kao jedan od značajnijih društvenih događaja Bosne i Hercegovine. Priznanjem se politika Republike Hrvatske prema Bosni i Hercegovini prepoznaje kao ispravna, ali ono nam predstavlja i obvezu za nastavak potpore. Iznimno mi je stalo da Bosna i Hercegovina uspije na europskom putu. Ranije sam, kao zastupnik u Europskom parlamentu, zajedno s kolegicama i kolegama, nastojao biti usmjeren na političku potporu BiH u svim institucijama Europske unije, a posebno kako bi se omogućilo podnošenje zahtjeva BiH za članstvo u EU početkom 2016., kada je predsjedatelj Predsjedništva BiH bio Dragan Čović. Stabilna i europska Bosna i Hercegovina strateški je važna za Hrvatsku i stoga ćemo u najboljoj namjeri prijateljski potpomoći reformsku napore BiH.

Doista je potrebno jako puno lobista za BiH s obzirom na to da mnogo političara unutar BiH ne "lobira" za vlastitu zemlju. Ponovno se kasni na europskome putu. Što se u tome smislu može očekivati od RH?

- Uvjeren sam kako ključni politički akteri, kao i njezini građani, budućnost BiH vide unutar EU. Hrvatska je ponudila konkretnu pomoć kroz rješavanje pitanja prevođenja odgovora na upitnik Europske komisije, a spremni smo doprinijeti svojim iskustvom vođenja pregovora, kao i sada već gotovo četverogodišnjim iskustvom države članice Europske unije. U tom kontekstu, smatram da je vrlo korisno što ćemo uskoro održati i zajedničku sjednicu Vlade RH s Vijećem ministara BiH, nakon sedam godina, gdje ćemo potpisati

ugovor o europskom partnerstvu.

Nedavno su u Domu naroda bošnjački izaslanici zaustavili proceduru donošenja izmjena Izbornog zakona koje su predložile stranke HNS-a BiH, a koje se svode na to da Hrvati biraju vlastite predstavnike i nacionalno dizajnirane institucije. Kako to komentirate i kakva su vam očekivanja?

- BiH je zemlja triju jednakopravnih konstitutivnih naroda, kao i svih ostalih građana. To je nužna polazna točka i okvir svih razmatranja u vezi s Izbornim zakonom. Mislim da nema dvojbe kako je izmjena Izbornog zakona nužnost i minimum političkih prava koji Hrvati BiH traže. Neprihvatljivo je da jedan konstitutivan narod drugom konstitutivnom narodu bira njegove političke predstavnike. Kada bi se prihvatila takva praksa, onda se gubi smisao statusa konstitutivnosti Hrvata u BiH. Prijedlog Hrvatskog narodnog sabora je razumno rješenje koje su ponudili politički predstavnici Hrvata na svim razinama vlasti. Ako uzmemo u obzir preporuke Venecijanske komisije da se izmjene izbornog zakonodavstva ne rade u izbornoj godini, ne bi bilo dobro da se to pitanje prenosi u 2018. Vrijeme je za političke odluke kako bi BiH ponovno ubrzala svoj europski put.

Jednako kao i u Hrvatskoj, tema Agrokora i Konzuma aktualna je i u BiH. Tvrdite da ste zaustavili negativni domino-efekt. Mogu li zaposlenici, dobavljači Agrokora u BiH biti mirni u tome smislu?

- Situacija u kojoj se našao koncern Agrokora jedan je od najkrupnijih gospodarskih i financijskih izazova s kojim se Hrvatska suočila. Donošenjem Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sustavnog značaja za Republiku Hrvatsku osigurali smo stabiliziranje stanja u kompaniji i spriječili nekontroliranu ekonomsku i financijsku krizu koja bi se, osim u Hrvatskoj, osjetila i u susjednim zemljama. Izvanredna uprava omogućila je nastavak normalnog poslovanja koncerna, isplatu plaća za sve zaposlenike i pripremu za turističku sezonu. Krajnji cilj postupka izvanredne uprave je postizanje nagodbe o načinu namirenja dugova te provedba financijskog i poslovnog restrukturiranja kompanije. Posebna pozornost posvećuje se odnosu s dobavljačima, uključujući i one u Bosni i Hercegovini. Agrokorove kompanije u Bosni i Hercegovini

Agrokorove kompanije u BiH posluju redovito i plaćaju svoje obveze, tako da nema razloga za zabrinutost

Plenković i Čović susrest će se danas i kratko razgovarati nakon zajedničkog sudjelovanja na manifestaciji "Večernjakov pečat"

Kao premijer, neću dopustiti da itko, iz bilo kakvih razloga, koristi 'državu' da bi oslabio veze Hrvata iz BiH i RH

Izbori

SPREMNI ZA OBJE OPCJE

HDZ je spreman za obje opcije - izbore ili preslagivanje. U lipnju će politički akteri odlučivati hoće li se pridružiti politici stabilnosti ili će preferirati nove izbore

Stabilna i europska BiH strateški je važna za RH i interes nam je da postane članica EU

Pečat

PRIZNANJE

Večernjakov pečat profilirao se kao jedan od značajnijih društvenih događaja BiH. Naša se politika prema BiH prepoznaje kao ispravna

posluju redovito i plaćaju svoje obveze prema zaposlenicima i dobavljačima, tako da nema razloga za zabrinutost.

Nekako se stalno u hrvatskom političkom životu birače, bilo da su lokalni ili opći izbori, plaši hrvatskim državljanima iz BiH, pa se čak išlo i na političko-policijsku akciju masovnog ukidanja prebivališta. Kako to komentirate?

- Hrvatski državljani iz Bosne i Hercegovine, a posebno oni koji žive u pograničnim područjima, imaju posebnu ulogu u svakodnevnom povezivanju dviju zemalja. Zbog obiteljskih, gospodarskih i društvenih razloga njihovi životi često su čvrsto povezani s mjestima s obje strane granice. Stoga, kao premijer, neću dopustiti da itko iz bilo kakvih, u prvom redu politikantskih razloga, koristi instrumente države kako bi oslabio te veze.

Veliki broj Hrvata iz RH i BiH se iseljava. Kako zaustaviti taj negativni trend, može li vaša Vlada i država položiti taj ispit?

- Na nedavno održanoj prvoj sjednici Vijeća za demografsku revitalizaciju Hrvatske još jednom je osvijestena činjenica da su gospodarski rast i zapošljavanje preduvjet demografske obnove, a osobito zaustavljanja iseljavanja. Stoga su brojni pozitivni gospodarski pokazatelji za nas izrazito bitni i ohrabrujući. Bilježimo pad nezaposlenosti, značajan rast

zaposlenosti, BDP, industrijska proizvodnja i izvoz rastu, plaće velikog broja zaposlenih su porasle zahvaljujući porednom rasterećenju koje smo proveli. I na makroekonomskoj razini proračunski manjak nikada nije bio manji, a udio javnog duga se smanjuje. Osmišljavamo i provodimo cijeli niz mjera usmjerenih na pružanje potpore obiteljima i mladima, kao što su subvencioniranje stambenih kredita i osjetno povećanje roditeljskih potpora koje smo donijeli na jučerašnjoj sjednici Vlade. Zbog toga sam uvjeren da ćemo uspjeti preokrenuti trend iseljavanja.

Stalno se govori o sukobu u HDZ-u te o obračunu tvrdolinijaške i meke struje. Kako u tome kontekstu komentirate izjavu Miroslava Tuđmana da u stranci može biti mjesta i za Hasanbegovića, Esih, Karamarka?

- HDZ je stožerna stranka koja okuplja hrvatski narod na vriednostima domoljublja, državotvornosti, narodnjaštva, demokracije, osobnih sloboda i odgovornosti te solidarnosti i uključivosti. Najveće uspjehe ostvarili smo zajedno i stoga je jedan od temelja moje političke vizije okupljajuća politika prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, za koje sam dobio povjerenje gotovo 100 tisuća članova HDZ-a na unutarstranačkim izborima, a onda i hrvatskih birača na parlamentarnim izborima u rujnu 2016. Stoga u HDZ-u ima mjesta za sve one koji prihvaćaju njegova načela, program i Statut stranke. A Statut je jasan - trenutkom kandidiranja na nekoj drugoj listi - prestaje članstvo u HDZ-u. Važan je smjer u kojem idu stranka i država, a on je pozitivan u političkom i gospodarskom pogledu. Nasuprot onim strankama koje imaju prosvjedni predznak i koje su rušilački raspoložene, HDZ je ozbiljna stranka matice koja gradi. Rejting stranke je iznad 30 posto. To znači da - unatoč brojnim izazovima s kojima se Hrvatska suočava - naši članovi i većina birača vrlo dobro prepoznaje naše aktivnosti za boljitak cijelog društva.

Premijeru, što nakon lokalnih izbora, tko će sjediti u Vladi, hoćete li "pojačati" sadašnju većinu u Saboru?

- Nakon lokalnih izbora na kojima će HDZ uvjerljivo pobijediti, na prvoj idućoj sjednici Hrvatskog sabora u lipnju predstaviti ćemo nove ministre. Tada će svi politički akteri odlučivati hoće li se pridružiti politici rješavanja problema hrvatskih ljudi i političkoj stabilnosti ili će preferirati nove izbore.

HDZ je spreman za obje opcije. Ključno je nastaviti u ispravnom smjeru i zadržati fokus na rastu gospodarstva i zapošlenosti, uz jačanje društvene solidarnosti. ●